Yazar Ayşe Dilek Ergüler
Perşembe, 07 Ağustos 2008 21:27

Çatışma yaşayan kişilerin kendi çözümlerini mediatör eşliğinde bulmalarını sağlayan bir yöntem olan mediasyon ile böyle bir formülün ne ilgisi olabilir?

Eğer konumuz “aile mediasyonu” ise en önemli noktalardan birini işaret eder bize bu formül. Çünkü çocuk sahibi olmanın temel formülüdür 23+23 = 1 Bir ayrılık anında ise en önemli konu çocuklardır. Barışamadan gerçekleşen boşanmalarda ya da ayrılıklarda çocuklarımıza neler olur? Çocuklar ayrılıklardan neden bu kadar çok etkilenir? Gelin hep beraber başa dönelim ve bu konuyu enine boyuna gözden geçirelim.

Kadın ve erkek, yumurta ve sperm.

Her birimiz annelerimizin 23 kromozomunu içeren bir yumurta ile babalarımızın 23 kromozomunu içeren bir spermin birleşmesi sonucu dünyaya geldik. Aynı şekilde bizim çocuklarımız da kendimizin ve eşimizin 23 er kromozomunun birleşmesi sonucu oluştu.

Çocuğunuz varsa çok iyi bilirsiniz o muhteşem sıcak duyguyu. Nasıl da heyecanla beklemiştiniz dünyaya gelmesini. Bebeğiniz olacağını öğrendiğiniz andan itibaren günler, haftalar geçmek bilmemişti sanki. Her gün yeni bir gelişme, yeni bir heyecan, yoğunlaşan bir sevgi. Çocuk demek yeni bir yaşam demekti, çocuk demek kendimizin ve eşimizin soyunun sürmesi demekti, çocuk demek yaşamın sürdürülmesi demekti. Kısacası çocuk sahibi olmak “hayata hizmet etmek” demekti.

Beklenen gün geldi; yarısı anneden yarısı babadan gelen çocuğunuz doğdu ve “aile olmak” daha da anlam kazandı.

Bu güzel varlığın her bir hücresinde anne ve babasının eşit şekilde temsil ediliyor olması ne kadar büyüleyici değil mi?

Anne karnına düştüğü andan itibaren yepyeni bir birey olan yani “1” olan çocuklarımız aslında anne ve babalarının eşit paylaşımlı bir tezahürüdür. Gerek anneler gerek ise babalar çocuklarında kendilerini görürler. Bir başka açıdan baktığımızda da eşlerini görürler.

Çocuklar kendimize ve eşimize duyduğumuz sevgiyi pekiştirmek için birer fırsattır aslında. Çocuğumuza gösterdiğimiz sevgi kendimize ve eşimize duyduğumuz sevginin bir bileşimidir sadece. Bebekler o kadar küçük, o kadar masum, o kadar tatlıdır ki, bir bebeği sevmemek neredeyse mümkün değildir. Yetişkin insanlar olarak zaman zaman kendimizi bile sevmediğimiz, hoşnut olmadığımız anlar vardır ama bebekleri hep severiz.

Anne ve babalar daima çocuklarının iyiliğini isterler. Tüm çabaları onların sağlıklı ve mutlu bir birey olarak yetişmesine yöneliktir. İşler iyi giderken bunu gerçekleştirmek hiç de zor değildir; ama ya işler kötüye gitmeye başladığında, hatta bozulduğunda?

Evlenirken düşünülen tek şey mutlu bir karı-koca ilişkisi, huzurlu, doyumlu bir yaşam ve çocuklarla tamamlanmış bir aile iken zaman içinde her zaman bunu sürdürmek mümkün olmayabilir. Akıp giden yaşam içinde kadın ve erkek farklı yönlerde gelişebilir, farklı yollarda yürümeyi tercih edebilirler. Evlilik hayatı umdukları gibi olmayabilir. Kişinin en temel ihtiyacı olan “kendini gerçekleştirme ihtiyacı” her evlilikte gerçekleşemeyebilir. Bir ömür boyu mutlu bir yaşamı paylaşmak umuduyla çıkılan evlilik yolculuğu her zaman birlikte tamamlanamayabilir.

Eğer bir evlilikte çocuk yoksa boşanmak nispeten daha kolay verilen bir karardır. Ancak çocuk sahibi karı kocalar boşanma kararı almadan önce tekrar tekrar düşünmek ve yine de boşanmaktan başka yol bulunamıyorsa çocukları için bazı önlemler alıp uygulamak zorundadırlar. Bu, anne ve babaların çocuklarına borcudur. Soylarını sürdürmek uğruna dünyaya getirdikleri çocuklarına karşı sorumludur anne-baba… Onlar kaç yaşında olurlarsa olsunlar anne ve baba için çocuktur. Onların korunmaya, sevilmeye, desteklenmeye ihtiyaçları vardır.

Boşanmaya karar vermiş çiftler arasında çoğu zaman en önemli anlaşmazlık çocuklara ilişkin düzenlemelerde ortaya çıkar. Her iki taraf ta çocuğun velayetinin kendisinde olmasını, çocukla daha fazla zaman geçirebilmeyi arzu eder çoğunlukla. Çünkü hem annenin hem de babanın buna ihtiyacı vardır. Artık ayrı yaşayacak olan anne babanın her ikisinin aynı anda çocuk ile birlikte olmayacağı da açıkça ortadadır.

Barışamadan gerçekleşen boşanmalarda ya da ayrılıklarda çocuklarımıza neler olur?

Anlaşamadan, başka bir deyiş ile barışamadan ayrılmış anne babaların çocukları bir ömür boyu bu ayrılığın acısını çekmeye mahkûmdur. Pek çok kişi hiç çekinmeden ve farkında bile olmadan çocuğunun yanında eski eşi aleyhinde konuşmaktan geri kalmaz. Hatta bazıları çocuğu eski eşine karşı doldurur. “Baban seni sevmiyor, bak nafakanı dahi ödemiyor”, “annen azıcık sorumluluk sahibi olsaydı benden boşanmazdı, sen de böyle ortada kalmazdın”, “erkek değil mi işte gitti başka bir kadın buldu”, “konken partilerini evliliğine tercih eden bir anne sana ne verebilir ki?” ve benzeri pek çok örnek gördüm uzun yıllar boyunca. Sayısını hatırlayamadığım kadar çok boşanma davasında pek çok aileyi gözleme olanağım oldu mesleğim gereği. Acı ama gerçek olan tablo ne yazık ki böyle çoğunlukla. Zaten beni aile mediatörü olmaya yönelten en önemli konulardan biri de insanların, kendi acılarının derdine düşüp çocuklarını düşünmeden, bilinçsizce sürdürdükleri bu davranışların düzelmesine katkıda bulunabilme isteği oldu.

Ayrıldığı eşine hala kırgın olan ve bu kırgınlık nedeni ile olumsuz duygular besleyen bir insan getirin gözünüzün önüne. Hatta bu insan eski eşine duyduğu kırgınlık ve kızgınlığı çocuğuna yansıtmasının çocuğuna ne çok zarar vereceğinin bilincinde bir insan olsun. Bu nedenle çocuğuna direkt olarak hiçbir şekilde anne ya da babası hakkında olumsuz bir söz söylemesin. Arkadaşları ile sohbet ederken dahi çocuğunun duyabileceği olasılığını düşünerek bu konuları hiç konuşmasın bu kişi. Ama içten içe de eski eşine çok kırgın ve kızgın olsun. Sizce çocuk bu durumu hisseder mi etmez mi? Emin olun ki çocuklar çok hassas varlıklar ve böylesine bilinçli bir anne ya da baba örneğinde dahi eğer ortada olumsuz bir duygu varsa çocuk bunu hissediyor. “Eee, ne olur yani hissederse?” diyenleri duyabiliyorum. **Ne olur biliyor musunuz; çocuğunuzun her bir hücresinin yarısı kendine yönelik bu olumsuzluğu hisseder** . Çoğu zaman da suçlanan ebeveyni koruma güdüsü ile o ebeveyn ile özdeşleşir.

Bunu bir örnek ile netleştirelim. Babanın çok aşırı içki içmesi ve sarhoş olup anneye kötü davranması sonucunda annenin dayanamayarak boşanmak istediği bir ailede, annenin yanında kalan ve çok da mutlu görünen erkek çocuğun ileride aynı babası gibi olma potansiyeli çok yüksektir. Çünkü çocuğun bir yarısı annesini temsilen babasına kızmakta, diğer yarısı da babasını temsilen babayı savunmakta ve izlemektedir. Annenin babaya kızgınlığı devam ettiği sürece çocuk bu çelişkili duygular içinde olacaktır. Ta ki anne babayı affedene kadar. Affetmek ise öyle çok kolay değildir. Affedebilmek için annenin babayı anlaması gerekir, kabul etmesi gerekir.

Böyle bir durumda aile mediasyonunun önem ve yararını bir kez daha vurgulamakta yarar var. Mediatörler tarafların gerçek ilgi ve ihtiyaçlarını ortaya çıkarırlar ve ortak noktalarda buluşturarak anlaşmaları konusunda yardımcı olurlar. Bazı çok derin kırgınlık ve kızgınlıklarda bazen bir terapistten de yardım alınmasını önerilebilir. Ama çoğu zaman karşısındaki kişinin ilgi ve ihtiyaçlarını gören kişinin, daha önceki yanlış anlamalarından kaynaklanan kırgınlık ve kızgınlıklarından uzaklaşması ve mediasyon sayesinde ailede barışa ulaşması mümkün olabilmektedir.

Ayşe Dilek Ergüler

Avukat / Mediatör

www.talyamediasyon.com

//